

Актуальні питання охорони материнства та дитинства в Україні

Дата проведення:

24–25 вересня 2015 року

Місце проведення:

м. Київ

Організатори заходу:

- Міністерство охорони здоров'я України
- Національна академія медичних наук України
- ГО «Асоціація акушерів-гінекологів України»
- Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика

24–25 вересня в Києві відбулася конференція з міжнародною участю «Актуальні питання охорони материнства та дитинства в Україні» та Пленум ГО «Асоціація акушерів-гінекологів України». Цікавість до заходу перевищила всі очікування організаторів — конференцію відвідали майже 800 учасників — провідні спеціалісти в галузі акушерства-гінекології, репродуктології, генетики, ультразвукової діагностики, ендокринології, анестезіології, неонатології, керівники клінік і медичних установ, завідувачі кафедрами і головні спеціалісти областей. У виставці взяли участь 25 компаній. Пролунало більше 200 доповідей, відбулися 2 пленарні засідання, 15 наукових сесій, виникли цікаві дискусії та обговорення, пройшло 2 майстер-класи і 1 сателітний симпозиум. Окрім вітчизняних вчених у числі спікерів — професіонали зі світовим ім'ям з Нідерландів, Великобританії, Литви, Греції, Словенії, Португалії, Швейцарії й інших країн. Важливою складовою конференції стала виставка, на якій були представлені провідні бренди — виробники високоякісних медичних виробів, найсучасніших фармацевтичних препаратів, новітнього обладнання. Компанії-лідери збагатили виставку інтерактивом і майстер-класами.

Під час урочистого відкриття конференції з вітальним словом до учасників заходу звернувся Президент Асоціації акушерів-гінекологів України, академік НАМНУ В.М. Запорожан. Зокрема, Валерій Миколайович зазначив: «Щорічний Пленум Асоціації акушерів-гінекологів України — важлива віха і новий шанс у розвитку міжнародного співробітництва у сфері медицини. Складно знайти завдання більш важливе, ніж охорона здоров'я жінок і дітей, бо без його виконання постановка інших завдань втрачає будь-який сенс. Ця благородна задача в Україні вже другий рік виконується в

особливо складних і тяжких умовах, коли країна втягнута у військовий конфлікт, і багато галузей, зокрема медицина і охорона здоров'я, відчувають брак ресурсів для виконання своїх функцій і розвитку. У цих умовах міжнародна координація зусиль, обмін досвідом та інформацією, здійснення спільних програм і проектів, взаємна допомога і підтримка є єдиною відповіддю на виклики часу. Обраний Україною Європейський вектор розвитку вимагає приведення стандартів наукових досліджень, освіти, охорони здоров'я та медичного обслуговування в Україні до рівня і стандартів, що прийняті у країнах ЄС. Ці завдання включають узгодження стандартів медико-профілактичної роботи, догляду за пацієнтами, акушерсько-гінекологічної і неонатальної допомоги. Вирішення настільки масштабних завдань неможливе без найтіснішого та інтенсивного міжнародного співробітництва між професіоналами і фахівцями цих галузей з різних країн і організацій, причому на всіх рівнях — від університетів, наукових центрів і лабораторій до окремих вчених. І саме форуми професіоналів, подібні цьому, надають неоціненну допомогу в стимуляції, налагодженні та розвитку цих зв'язків і підтримці їх активної та ефективної діяльності.»

Учасників форуму привітали Голова Комітету Верховної ради України з питань охорони здоров'я, д.мед.н. О.В. Богомолець, заступник голови цього ж комітету, народний депутат І.В. Сисоєнко, заступник міністра охорони здоров'я України В.В. Шафранський, ректор НМАПО ім. П.Л. Шупика, академік НАМН України, проф. Ю.П. Вороненко, директор Інституту педіатрії, акушерства і гінекології, академік НАМН України Ю.Г. Антипкін.

Надзвичайно емоційним і до сліз зворушливим став виступ д.мед.н., проф. Володимира Кириловича Чайки, який розповів про роботу Донецького регіонального центру охорони здоров'я материнства й дитинства, де наші колеги змушені надавати медичну допомогу жінкам і дітям у надскладних, скрутних, а подекуди й небезпечних умовах.

На пленумі ціла плеяда лікарів акушерів-гінекологів України були відзначені і нагороджені почесними грамотами та подяками за трудову діяльність і особливі досягнення в галузі.

Наукова програма форуму була присвячена актуальним проблемам у сфері акушерства і гінекології: терапії невідкладних станів в акушерстві; передчасним пологам; профілактиці і лікуванню прееклампсії; невіршеним питанням передракових захворювань статевих органів і гіперплазії ендометрію; дитячій гінекології. Також розглянули перспективи розвитку акушерсько-гінекологічної допомоги в країні.

Привертає увагу погіршення репродуктивного здоров'я жінок, особливо дитячого і підліткового віку, викликає хвилювання зростання злоякісних новоутворень молочних залоз і органів жіночої репродуктивної сфери.

Екстрагенітальні захворювання залишаються провідною причиною материнської смертності у нашій країні. Спеціальний аналіз засвідчив, що найперспективнішим резервом зниження материнських втрат є поліпшення якості роботи служби планування сім'ї, зокрема безпечна контрацепція у хворих з тяжкими невиліковними хворобами та адекватна передконцепційна підготовка пацієнток, яким вагітність не протипоказана. Подальший розвиток клініки екстрагенітальної патології вагітних відбуватиметься під впливом сучасної генетичної медицини. Вже

сьогодні встановлено низку генетичних маркерів майбутніх ускладнень, які погіршують прогноз завершення вагітності за різних видів екстрагенітальної патології.

Повільно вирішуються питання стандартизації акушерсько-гінекологічної допомоги, впровадження сучасних технологій, покращання якості післядипломної освіти лікарів з урахуванням необхідності надання сучасної високотехнологічної медичної допомоги і розвитку системи перинатальних центрів.

Учасники Пленуму ГО «Асоціація акушерів-гінекологів України» за результатами обговорень і дискусій з метою вдосконалення організації роботи пологопомічних закладів і підвищення якості акушерсько-гінекологічної допомоги вважають за необхідне:

Резолюція пленуму

- Впровадити започатковану Європейською Радою та Коледжем Акушерів і Гінекологів програму загальноєвропейського оцінювання акушерів-гінекологів для підвищення якості та безпеки в охороні здоров'я жінки.
- Для підвищення якості освіти акушерів-гінекологів на післядипломному етапі необхідно впровадити загальноєвропейські навчальні програми та налагодити опрацювання практичних навичок на міждисциплінарному рівні в умовах симуляційних центрів.
- Посилити роль ГО «Асоціація акушерів-гінекологів України» у підвищенні кваліфікації та проведенні атестації лікарів акушерів-гінекологів.
- Продовжити роботу над створенням та впровадженням клінічних протоколів МОЗ України з урахуванням рівнів надання допомоги в Україні, даних міжнародних гайдлайнів, забезпечити оновлення протоколів кожні 5 років.
- Розробити програму заходів для запобігання акушерській агресії і впровадження принципів безпечного материнства (зниження невиправдано високого рівня оперативного розродження, неадекватних видів знеболення, родостимуляцій, форсування та прискорення фізіологічних процесів, некваліфікованої поведінки медичного персоналу, поліпрагмазії, що призводить до збільшення кількості психологічно та фізично травмованих жінок, високого рівня перинатальної захворюваності та інвалідності з дитинства).
- Розробити нормативні документи, що регламентують правові аспекти медицини плода як напряму для вирішення також етичних питань, що пов'язані із внутрішньоутробними втручаннями. Це потребує запровадження централізованого державного реєстру вроджених вад розвитку плода, які підлягають внутрішньоутробному лікуванню. Сприяти створенню Державного центру медицини плода та фетальної хірургії і відділень медицини плода в перинатальних регіональних центрах.
- Передбачити можливість розширення діагностичного алгоритму на предмет дослідження поліморфізму генів тромбофілії та порушень фолатного циклу у жінок групи ризику виникнення материнського тромбоемболізму на прегравідарному етапі з метою попередження виникнення акушерських ускладнень та перинатальних втрат.
- Продовжити роботу по створенню уніфікованих клінічних протоколів з питань гінекологічної ендокринології відповідними мультидисциплінарними робочими групами, які затверджені Наказом МОЗ України.
- Для покращення допомоги пацієнткам з глибоким інфільтративним ендометріозом, стресовою інконтиненцією, тяжкими та рецидивними пролапсами тазових органів рекомендується створювати регіональні спеціалізовані центри мультидисциплінарної хірургічної допомоги.
- Враховуючи незрілість механізмів адаптації у неповнолітніх, що призводять до тяжких акушерських та перинатальних ускладнень, підвищеного ступеня ризику для життя та здоров'я новонароджених, необхідно ширше використовувати можливості медичної профілактики незапланованої вагітності у молоді, впроваджувати інноваційні методи репродуктивної освіти.
- Продовжити роботу над формуванням правової, економічної та наукової бази для розвитку репродуктивної медицини.
- Для прогнозування можливих репродуктивних ускладнень у період максимальної фертильності передбачити необхідність оцінки оваріального резерву на етапі становлення репродуктивної функції.
- Для покращення якості життя жінок перименопаузального періоду та постменопаузи передбачити роботу міждисциплінарних команд при патологічній менопаузі із урахуванням гендерного підходу до профілактики «хвороб цивілізації» — серцево-судинних захворювань, остеопорозу та цукрового діабету 2-го типу.

Підготував О.М. Щербань

 800 учасників

 10 країн-учасниць

 15 наукових сесій

 200 доповідей

 2 майстер-класи

 25 виставкових експозицій

